

Jafnrétti fyrir alla konur og „kalla“?

Anna Kristinsdóttir,
Mannréttindastjóri Reykjavíkur

Reynsla Reykjavíkur

Reykjavíkurborg hafði um langt árabil bæði verið með jafnréttisstefnu og fjölmeningarstefnu.

Árið 2005 setti borgin af stað rannsóknarhóp skipuðum stjórnámálamönnum, starfsmönnum Reykjavíkurborgar, félagsamtaka sem unnu á sviði jaðarhópa, grasrótasamtaka og háskólasamfélagsins.

Markmið rannsóknarhópsins var að leggja mat á hvort Reykjavíkurborg ætti að móta heildstæða mannréttindastefnu sem m. a. taki á stöðu og réttindum jaðarhópa.

Kostir og gallar

Kostir:

- ✓ Barátta eins hóps getur nýst öðrum hópum.
- ✓ Skilningur getur skapast á milli hagsmunahópa.
- ✓ Hópar sem ekki eru sýnilegir verða það.
- ✓ Kostur fyrir fólk sem tilheyrir fleiri en einum hópi.
- ✓ Stefnan nær til hópa sem eflaust yrði ekki getið í stefnumörkun borgarinnar að öðrum kosti.
- ✓ Réttindi allar hópa formlega viðurkennd sem staðfestir leiðandi hlutverk Reykjavíkurborgar og skapar gott fordæmi.

Gallar:

- ✓ Stefnan gæti orðið of almenn og því ómarkviss.
- ✓ Kynjajafnrétti gæti fallið í skuggann af öðrum áherslum.
- ✓ Málaflokkur innflytjenda er nýr og hann gæti misst vægi við samþættingu.
- ✓ Togstreita getur skapast milli hagsmunahópa.
- ✓ Hóparnir gætu farið að keppa um fjármagn.

Niðurstöður

Þegar kostir og gallar við slíka breytingu voru skoðaðir kom í ljós að kostirnir við slíka útvíkkun jafnréttishugtaksins væru mun fleiri en gallarnir.

Talsmenn kvennahreyfinga voru meðmæltir slíkri breytingu en efasemdir voru hjá talsmönnum innflytjenda.

Til að stefna sem þessi hafi einhverja þýðingu þarf nefndin sem ber pólitíska ábyrgð á henni að vera sterk.

Jafnræðisreglan; að allir borgarþúar njóti jafns réttar án tillits til.....

Fötlunar

Kynferðis

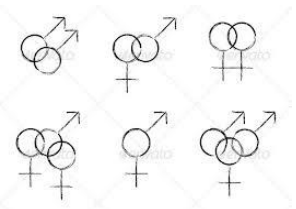
Litarháttar

Aldurs

Kynhneigðar

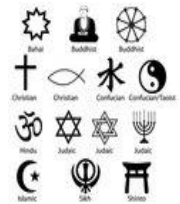

Efnahags

Stjórn­málaskoðana

Trúarbragða

Uppruna, ætternis, þjóðernis

Heilsufars

..eða annarrar stöðu

Mikilvægi þess að meta...

Hvernig hefur svo mannréttindastefnan reynst?

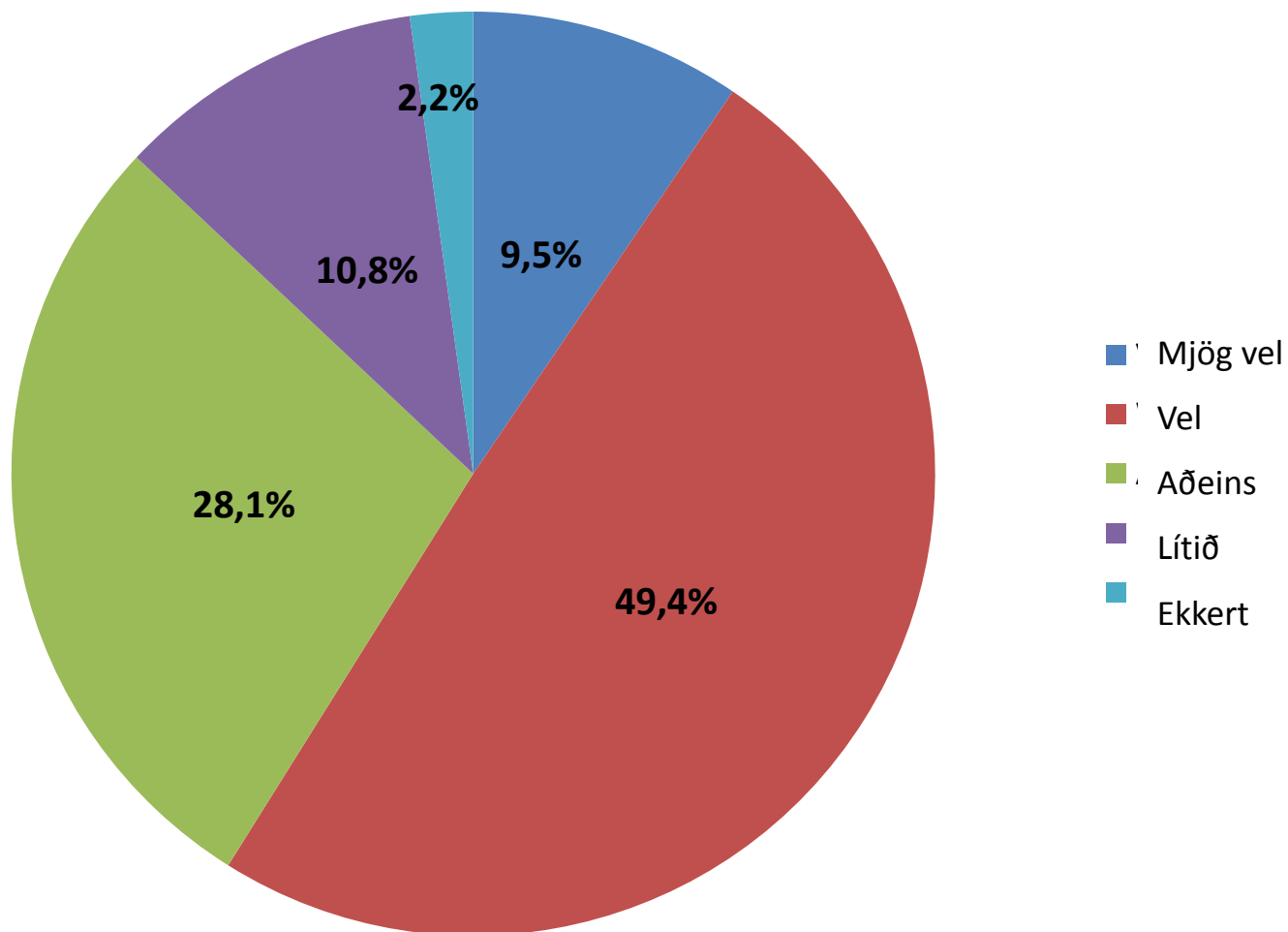
RIKK, Rannsóknarstofa í jafnréttisfræðum við Háskóla Íslands falið að meta reynsluna.

Rætt við grasrótarsamtök, hagsmunasamtök og aðra þá sem vinna með þeim hópum sem stefnan nær til.

Könnun meðal stjórnenda hjá Reykjavíkurborg.

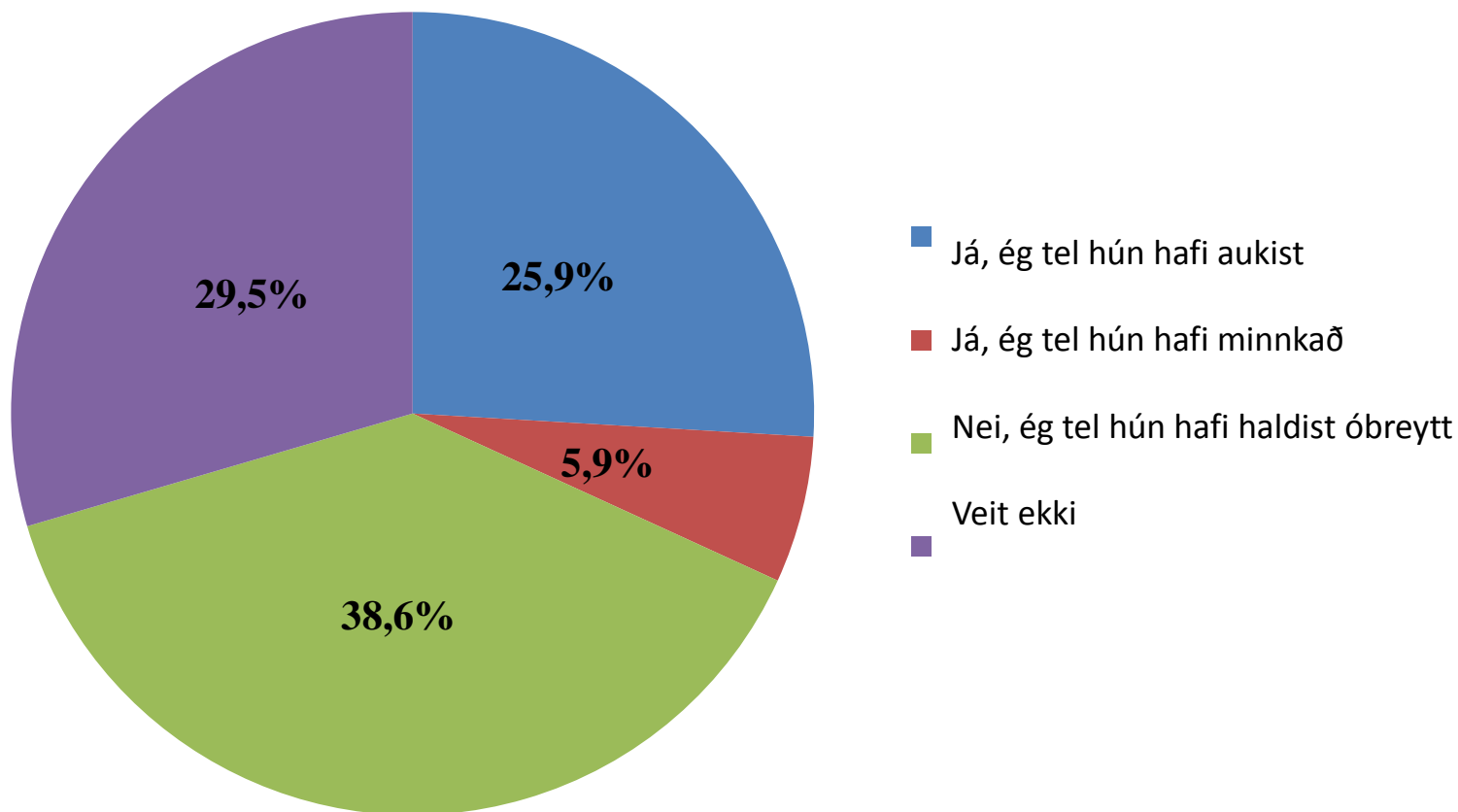

Hversu vel þekkir þú mannréttindastefnu Reykjavíkurborgar?

Telur þú að áhersla á kynjajafnrétti hafi breyst við innleiðingu mannréttindastefnunnar?

Samtvinnun

.. Jafnrétti verður aldrei náð ..nema ef við skoðum allt það sem tengist því og vill stundum þvælast fyrir okkur. Við þurfum að spyrja hvort og þá hvernig jafnréttisstefna okkar hefur áhrif á konur og karla á öllum aldri. Er í stefnunni gefinn gaumur að þörfum allra íbúa óháð uppruna? Nær stefnan til fatlaðs fólks sem er fjölbreyttur hópur? Tekur hún tillit til fólks sem er hinsegin og fólks sem er ekki hinsegin og er tekið mið af því að félagsleg og efnahagsleg staða fólks sé mismunandi?

(Þorgerður H. Þorvaldsdóttir. *From Gender Only to Equality for All*, p. 268).

Jafnrétti fyrir alla

Útvíkkun jafnréttisstarfs í hvers kyns formi væri bæði óhjákvæmileg og æskileg.

Forsenda þeirrar niðurstöðu er byggð á því að kynjajafnrétti verði ekki að fullu náð nema jafnframt sé tekið á öðru misrétti sem rekja má til þátta sem eru samtengdir kyngervi, svo sem stéttar, kynferðis, þjóðernisuppruna, kynhneigðar, aldurs og fötlunar, á öllum sviðum samfélagsins.

(Þorgerður H. Þorvaldsdóttir. ***Jafnrétti fyrir alla-Eitt markmið, ólíkar leiðir***).

Okkar reynsla

- ✓ Vinnur allt saman.
- ✓ Heilstæðari nálgun. Fólk lifir ekki lífi sínu í hólum.
- ✓ Ólíkir „hópar“ vinna ekki gegn hvor öðrum.
- ✓ Kynjajafnrétti hefur náð eyrum fólks á ný.

Framtíðin

“Viltu vera svo góð að segja mér, hvaða leið ég á að fara?”

„Það fer að miklu leyti eftir því, hvert þú vilt komast“.

(Lísa í undralandi).

Við vitum að við viljum jafnrétti fyrir alla en hvernig við náum því verður sífellt að vera í skoðun.